

Publiceringsdatum

2026-08-26

Digitaliseringsrådet

Dokumenttyp	Minnesanteckning
Mötesdatum	2026-08-18
Plats	Microsoft Teams
Sammanställt av	Sara-Maria Herrman

Deltagare

Namn	Organisation
Närvarande	
Christine Hollner	Västra Götalandsregionen
Madelene Alfinsson	Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
Andreas Catoni	Västra Götalandsregionen
Fredrik Edholm	Skövde kommun
Fredrik Holm	Västra Götalandsregionen
Christina Thordén	Göteborgsregionen
Rose-Mharie Åhlfeldt	Högskolan i Skövde
Fredrik Holm	Västra Götalandsregionen
Jenny Broberg Kudryk	Fyrbodals kommunalförbund
Adjungerande	
Kristofer Svensson	Skaraborgs kommunalförbund
Magnus Renck Holmes	Västra Götalandsregionen
Frånvarande	
Dan Folkesson	Göteborgs Stad
Jens Lejhall	Västra Götalandsregionen
Karl Fors	Västra Götalandsregionen
Staffan Dahlin	Västra Götalandsregionen

Mötets syfte

Syftet med mötet är att dela aktuella lägesbilder och tillsammans påbörja arbetet med att tydliggöra Digitaliseringsrådets framtida roll, utifrån befintliga samverkansstrukturer och aktörernas mottagarförmåga.

Mötet omfattade information om aktuella EU-frågor, IoT Västra Götaland, konnektivitet, Digitalisering i människans tjänst, öppna data, SDK samt den fortsatta processen för digitaliseringsstrategernas uppdrag och Digitaliseringsrådets framtida roll.

Agenda

För att tydliggöra syftet med varje punkt i agendan anges en bokstav före rubriken. Bokstaven **I** står för *information* och markerar punkter där syftet är att ge deltagarna en uppdatering utan att det krävs någon diskussion. Bokstaven **D** står för *diskussion* och används när punkten innebär att deltagarna gemensamt ska resonera kring ett ämne eller ge vägledning inför fortsatt arbete. Bokstaven **B** står för *beslut* och markerar punkter där gruppen förväntas ta ställning eller fatta ett formellt beslut.

Nr	Typ	Mötespunkt	Ansvarig
1	I	Inledning och genomgång av dagens upplägg	Sara-Maria
2	I/D	EU:s paket för teknologisk suveränitet och andra EU-nyheter inom digitalisering	Christine
3	I/D	Status för IoT Västra Götaland och diskussion om konnektivitet	Magnus
4	I/D	Digitalisering i människans tjänst 2026, program och talare	Christina
5	I	Öppna data och planerat event med Meta Solutions/EntryScape	Christina
6	I/D	SDK, inventering, kommunernas status och fortsatt samordning	Jenny och Fredrik Holm
7	I/D	Framtida process för digitaliseringsstrategernas uppdrag och Digitaliseringsrådets roll	Kristofer och Sara-Maria
8	D	Reflektion över Digitaliseringsrådets framtida roll, prioriteringar och regional samverkan	Sara-Maria

Underlag

- 2026-08-18 Rapport från EU om digitalisering.
- 2026-08-18 Statusrapport IoT VG
- 2026-08-18 Statusrapport SDK

Sammanfattning

1) Inledning och dagens upplägg

Mötet inleddes med information om att den planerade fysiska träffen i Mariestad hade ställts om till digitalt format. Upplägget presenterades med fokus på aktuella lägesbilder, gemensamma diskussioner och inspel inför fortsatt arbete.

2) EU:s paket för teknologisk suveränitet och andra EU-nyheter inom digitalisering

Punkten om EU:s teknologiska suveränitet beskrev Europas beroende av framför allt amerikanska teknikleverantörer inom moln, halvledare och AI. Syftet med EU:s paket är att stärka Europas förmåga att utveckla, kontrollera och använda strategiskt viktig digital teknik. För regioner kan detta påverka upphandling, riskbedömningar, säkerhetskrav, öppen källkod och kompetensutveckling.

Föredragningen lyfte sårbarheter som kan uppstå när samhällsviktiga funktioner är beroende av leverantörer och digital infrastruktur utanför Europa, exempelvis tillgång till AI-modeller, finansiella tjänster eller bokningssystem. Paketet omfattar lagförslag, strategi och vägkarta för moln, AI, halvledare, öppen källkod samt digitalisering och AI inom energisektorn.

EU:s Digital Decade Report lyftes också. Sverige beskrivs som starkt inom digital kompetens, innovation och IT-specialister, men med kvarstående geografiska skillnader i fiber och 5G. Rekommendationerna handlar bland annat om fortsatt utbyggnad, ökad användning av AI och dataanalys, stärkt cybersäkerhet, kompetensförsörjning samt utveckling av digitala offentliga tjänster.

Diskussionen berörde finansiering, tidsperspektiv, säkerhetsnivåer och hur långt EU-förslagen kan gå i att begränsa användning av icke-europeiska tjänster. Det efterfrågades även mer information om AI-gigafabrikerna och aktuell utlysning.

Medskick: Christine skickar mer information om AI-gigafabrikerna och länk till utlysningen.

3) IoT Västra Götaland och konnektivitet

Status för IoT Västra Götaland visar att fler organisationer ansluter, men långsammare än väntat. Projektet har nått målet för 2025 vad gäller anslutna deltagare, men ligger efter när det gäller bolagens anslutning och antalet intäktsgenererande IoT-enheter. Att 21 organisationer genomgått utbildning visar samtidigt att intresset finns.

Projektet arbetar med organisatoriska och ekonomiska åtgärder, bland annat stärkt kommunal representation i operativ styrgrupp och konsultväxling för att minska beroendet av externt stöd. Eftersom anslutning och intäkter utvecklas långsammare än prognos finns risk för negativ balans omkring årsskiftet, vilket gör att ytterligare finansiering diskuteras.

Konnektivitet beskrevs som en grundförutsättning för IoT. I dag ansvarar varje aktör själv för nät och uppkoppling, men konnektivitet lyfts som en begränsande faktor för att komma i gång och skala upp. Ett möjligt utökad uppdrag skulle inte handla om att upphandla nät eller finansiera infrastruktur, utan om samordning, kunskap, erfarenhetsutbyte, rådgivning och affärsutveckling.

I diskussionen fanns stöd för fortsatt arbete, men också ett tydligt behov av att skärpa problemformuleringen. IoT och konnektivitet behöver kopplas tydligare till verksamhetsnytta och konkreta exempel, exempelvis energieffektivisering, vattennivåer, trygghet, välfärdsteknik, fastighetsdrift och samhällsbyggnad. Tekniken behöver översättas till problem som kommuner, bolag och andra aktörer känner igen.

Samtidigt betonades att arbetet behöver utgå från verkliga behov, mottagarförmåga och förändringsvilja snarare än från teknik eller nya begrepp i sig. Underlaget behöver därför kopplas till regional utvecklings rådighet, möjliga finansieringsvägar, kommunernas mottagarförmåga och vilket konkret problem arbetet ska lösa.

Medskick: Frågan bereds vidare inför nästa Digitaliseringsråd. Sara-Maria, Magnus, Karl och Andreas nämndes som personer som behöver koppla ihop sig för att ta frågan vidare och återkomma med ett skarpare underlag.

4) Digitalisering i människans tjänst

Konferensen Digitalisering i människans tjänst planeras som fysisk träff den 10 november på Radisson. Tema är data, med koppling till AI, IoT och behovet av att förklara centrala begrepp på ett begripligt sätt. Programmet innehåller politisk inramning, nationellt och europeiskt perspektiv, teknikstrategi, Huddingeanalysen, European Health Data Space, parallella spår och avslutningstalare.

Det finns fortsatt behov av att hitta en ersättare för en tidigare planerad nationell programpunkt. DIGG, SKR eller annan relevant aktör nämndes som möjliga spår. Diskussionen betonade att temat data behöver paketeras väl för att bli relevant och engagerande, eftersom begreppet annars kan upplevas abstrakt. Data bör visas ur flera perspektiv, exempelvis verksamhetsnytta, säkerhet, forskning, vård, kommunal utveckling och regional samverkan.

European Health Data Space lyftes som en viktig programpunkt eftersom den berör både kommuner och regioner och kan påverka hur patientdata och forskningsdata används och delas. Frågan behöver göras begriplig och relevant för målgruppen.

Medskick: Programarbetet fortsätter. Anmälan planeras öppna i slutet av augusti och deltagarna ombeds hjälpa till att sprida konferensen när program och anmälningsslänk finns på plats.

5) Öppna data och datadrivet event

Ett event om öppna data planeras den 25 september i samband med Samverkansforum öppna data och tillsammans med Meta Solutions, som levererar EntryScape. Syftet är att visa hur andra kommuner arbetar med data, presentera nya funktioner i katalogen och koppla öppna data till datadrivet arbetssätt och AI-tjänster.

Eventet riktar sig brett till personer och nätverk som arbetar med datafrågor, bland annat GIS-nätverk, kommuner, VGR och andra relevanta aktörer. Det finns också frågor om avtal, utveckling och eventuell ekonomisk modell om kommuner vill använda nya tjänster. Det betonades att upplägget bör bidra med nytta och kunskap, inte uppfattas som en ren försäljningspresentation.

Medskick: Christina skickar inbjudan när den är godkänd. Deltagarna kan därefter sprida den vidare i sina organisationer och nätverk.

6) SDK, inventering och fortsatt regional samordning

SDK-inventeringen omfattar kommunerna i Västra Götaland samt Kungsbacka. Vid mötet hade ungefär hälften svarat. Svaren visar att kommunerna befinner sig i olika faser: vissa är i drift, andra i upphandling, planering eller undersökande läge. De visar också stor variation i vilka roller som hanterar frågan, vilket ger en bild av hur brett SDK påverkar kommunerna.

De flöden som dominerar är kopplade till socialtjänst och IFO, men kommunerna vill också få i gång flöden med exempelvis Polisen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, VGR, vårdaktörer och skola. Fritextsvaren pekar på behov av förändringsledning, rutiner, kanalval, kravställning, riskanalyser och gemensamt stöd.

En återkommande utmaning är att nyttan blir svår att realisera när viktiga motparter ännu inte finns i andra änden. Kommuner kan vara redo eller på väg in i SDK, men sakna mottagare hos statliga myndigheter eller andra aktörer. Detta skapar behov av samordnade dialoger regionalt och nationellt.

VGR-perspektivet visar att regionen är långt framme som part i SDK och har samlat in behov från förvaltningar och berörda aktörer, inklusive privata vårdgivare. Diskussionen betonade att regional samordning kan göra konkret nytta genom att hjälpa kommunerna vidare från teknisk anslutning till faktisk användning, verksamhetsutveckling och förändringsledning.

För att få ett bättre underlag behöver fler kommuner svara. Svarstiden kan därför förlängas och delregionala påminnelser göras. En bredare svarsfrekvens ger bättre grund för fortsatta dialoger med kommuner, VGR och statliga aktörer.

Medskick: Jenny och Fredrik Holm bearbetar underlaget vidare och återkommer vid nästa möte med en bredare bild. Digitaliseringsstrategier och kommunalförbund kan hjälpa till att påminna kommuner som ännu inte svarat.

7) Framtida process för digitaliseringsstrategernas uppdrag och Digitaliseringsrådets roll

Arbetet med digitaliseringsstrategernas uppdrag och den framtida regionala digitaliseringssamverkan sker inom Västgruppen tillsammans med VGR:s ledning. Bakgrunden är ett mångårigt utforskande arbete där fokus förändrats över tid utifrån samhällsutveckling, organisationernas behov och vilka personer som varit drivande. Nu finns behov av att stanna upp och forma en mer långsiktig inriktning.

Digitaliseringsarbetet sker samtidigt i flera andra arenor och verksamheter, inte minst inom hälso- och sjukvård. Västkom:s förändrade och förtydligade uppdrag som kommunernas och kommunalförbundens spetsorganisation inom hälso- och sjukvård och dess digitalisering är en viktig del av sammanhanget.

Det finns en kortsiktig finansieringslösning för digitaliseringsstrategerna, vilket ger rådrum att arbeta fram en framtida riktning. Målet är en mer stabil och långsiktig överenskommelse för det gemensamma digitaliseringsarbetet, med ungefär ett år som möjlig processhorisont och fyra år som tänkbar horisont för en mer långsiktig lösning.

Processen är undersökande och behöver klargöra vilka frågor som ska ingå, hur arbetet ska drivas, vilket processstöd som behövs och hur Digitaliseringsrådet ska kopplas in. Samtidigt behöver rådet fortsätta rulla på och pågående aktiviteter genomföras parallellt.

I diskussionen efterfrågades tydlighet kring tidslinjen för en förnyad finansieringsansökan för 2027. Finansieringen har historiskt byggt på delad finansiering mellan regionen och kommunerna/kommunalförbunden, men kommunsidans finansiering behöver lösas på nya sätt eftersom tidigare medel från Västkom är slut.

Deltagarna betonade att processen behöver väga samman historik, tidigare styrdokument och nya förutsättningar. Agenda Digital 2030, EU-initiativ, nationella styrsignaler och den reviderade regionala utvecklingsstrategin behöver finnas med som bakgrund. Det fanns stöd för ett mer långsiktigt grepp, men också behov av tydlig tidslinje, dialog med direktörer och kommundirektörer samt gemensam förståelse för vad digitaliseringssamverkan ska vara framåt.

Medskick: Kristofer och Sofia kan återkomma till Digitaliseringsrådet längre fram för fortsatt dialog om processen. Sara-Maria fortsätter som handläggare på VGR-sidan och arbetet behöver ske i nära dialog med digitaliseringsstrategerna.

8) Reflektion över Digitaliseringsrådets framtida roll

En anonym enkät användes för att samla inspel om Digitaliseringsrådets framtida roll. De första resultaten visade att kännedomen om rådets arbete inte är särskilt hög, men att värdet av de initiativ, rekommendationer och samverkansmöjligheter som rådet bidrar till bedöms vara större. Regional samverkan ses som en viktig förutsättning för att lyckas med digitalisering.

Diskussionen betonade att kännedomen om själva rådet inte alltid behöver vara avgörande, så länge den konkreta samverkan skapar nytta.

Digitaliseringsrådet kan vara en arena för frågor som behöver hanteras gemensamt på regional nivå och som kräver sortering mellan lokala, delregionala, regionala, länsgemensamma och nationella nivåer.

Deltagarna lyfte balansen mellan fokus, prioritering och konkreta resultat å ena sidan, och ett bredare transformativt perspektiv å andra sidan.

Digitaliseringssamverkan bör inte enbart handla om kortsiktig nyttorealisering eller operativa uppdrag, utan också om komplexa samhällsutmaningar där digitalisering är ett tvärspektoriellt perspektiv och en möjliggörare.

För att rådet ska fungera väl framåt behöver uppdrag, mandat, prioriteringar och koppling till resurser tydliggöras. Det behövs bra beslutsunderlag, tydliga uppdragshandlingar och en struktur där rådets arbete kan leda vidare till faktisk samordning och genomförande när det finns beslut och resurser. Diskussionen fortsätter vid nästa Digitaliseringsråd.

Medskick: Alla deltagare ansvarar för att ta med frågorna tillbaka till sina verksamheter och samla behov, ambitioner och perspektiv på vilken regional digitaliseringssamverkan som behövs framåt.

Uppgifter och medskick

Uppgift	Ansvar	Kommentar
Skicka mer information om AI-gigafabriker och länk till utlysning	Christine	Informationen efterfrågades under EU-punkten och ska delas vidare.
Bereda IoT- och konnektivitetsfrågan vidare	Sara-Maria, Magnus, Karl och Andreas	Underlaget behöver skärpas inför nästa Digitaliseringsråd, särskilt kopplat till problemformulering, verksamhetsnytta, regional rådighet och finansiering.
Sprida Digitalisering i människans tjänst när anmälan finns	Alla deltagare	Deltagarna ombeds hjälpa till att sprida konferensen i sina organisationer och nätverk.
Skicka inbjudan till öppna data-event den 25 september	Christina	Inbjudan skickas när texten är godkänd och kan därefter spridas vidare.
Bearbeta SDK-inventeringen och återkomma med bredare bild	Jenny och Fredrik Holm	Underlaget från kommuner och VGR ska bearbetas inför nästa möte.
Hjälpa till med delregionala påminnelser om SDK-inventeringen	Digitaliseringsstrategier och kommunalförbund	Svarstiden kan förlängas för att få in fler kommunala svar.
Ta med inspel om Digitaliseringsrådets framtida roll tillbaka till respektive verksamhet	Alla deltagare	Deltagarna behöver samla behov och perspektiv från de verksamheter de representerar inför fortsatt diskussion.

Nästa möte

Datum	17 september
Tid	09:00-12:00
Plats	Microsoft Teamsmöte